

WROCŁAW OTRZYMAŁ NOWOCZESNĄ RADIOSTACJĘ

W niedzielę dn. 16 bm. odbyło się we Wrocławiu uroczyste otwarcie nowej 50 kilowatowej radiostacji, połączone z zakończeniem Radiowego Festiwalu Muzyki Słowiańskiej. W uroczystościach wzięli udział: Prezydent R. P. Bolesław Bierut, Marszałek Polski Michał Żymierski, wiceprez. Korzycki, członkowie rządu, przedstawiciele Korpusu dyplomatycznego, radiofonii państw słowiańskich, prasy oraz Polskiego Radia.

Po meldunku Dyrektora Naczelnego P. R. o dokonanej odbudowie radiostacji, przemówił Prezydent Bierut podkreślając znaczenie radia w życiu Polski współczesnej oraz omawiając osiągnięcia Polskiego Radia w akcji radiofonizacji kraju.

Po uroczystościach wstępnych, które odbyły się w wielkim studio wrocławskiej, dostojni goście udali się do Żurawina, gdzie dokonany został akt otwarcia radiostacji. Następnie uczestnicy uroczystości zwiedzili urządzenia stacyjne, wyrażając się z uznaniem o dokonanej pracy.

Wieczorem w studio Polskiego Radia odbył się finałowy, reprezentacyjny koncert symfoniczny muzyki polskiej w wykonaniu Orkiestry P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga z udziałem skrzypaczki Eugenii Umińskiej.

WSPÓŁPRACA Z RADIOFONIAŃ RADZIECKA

Chór Rosyjskiej Pieśni pod dyrykcją prof. Świesznikowa.

POLSKO – JUGOSŁOWIAŃSKA WSPÓŁPRACA RADIOWA

W czasie pobytu przedstawicieli Polskiego Radia w Jugosławii, w drugiej połowie października b. r., zawarta została w Belgradzie umowa dotycząca współpracy między radiofoniami obydwu państw.

Między Polskim Radiem a Radiem Jugosłowiańskim wymieniane będą co miesiąc półgodzinne audycje słowno-muzyczne oraz co dwa miesiące jednogodzinne koncerty utrwalone na płytach lub taśmach magnetofonowych.

Celem nawiązanie bliższej współpracy programowej, która jest możliwa jedynie przy połączeniu kablowym, radiofonie obu krajów zwrócić się do Zarządu Poczty we własnym kraju z prośbą o uruchomienie kabla, łączącego rozgłośnie polskie z jugosłowiańskimi.

Prócz wymiany nagrań przewidziane jest wzajemne dostarczanie materiałów programowych oraz pomoc w dziedzinie radiotechniki.

POLSKIE RADIO ZAWIERA UMOWĘ Z RADIEM WĘGIERSKIM

Przedstawiciele Polskiego Radia zawarli ostatnio w Budapeszcie specjalną umowę z Radiem Węgierskim. Radiofonie obu krajów zobowiązy się wzajemnie do dostarczania materiałów programowych. W dziedzinie muzycznej przewidziana jest wymiana płyt oraz taśm magnetofonowych z nagraniami charakterystycznych utworów. Do programu wprowadzone będą audycje p. t. „Węgry przemawiają do Polski”, do audycji zaś węgierskich dodane zostaną opracowania słowno-muzyczne p. t. „Polska przemawia do Węgier”.

DŹWIĘK UTRWALONY NA TAŚMIE MAGNETOFONOWEJ

Radiosłuchacze wiedzą, że nie zawsze audycje wykonywane są „na żywo”. Często Polskie Radio nadaje program z płyt względnie z taśmy magnetofonowej.

Każdy widział płytę gramofonową i wie jak się ją używa. Natomiast bardzo mała ilość radiosłuchaczy widziała magnetofon i zapoznała się z zasadami jego działania. Z tego względu zamieszczamy poniżej zdjęcie magnetofonu oraz ogólne wyjaśnienia.

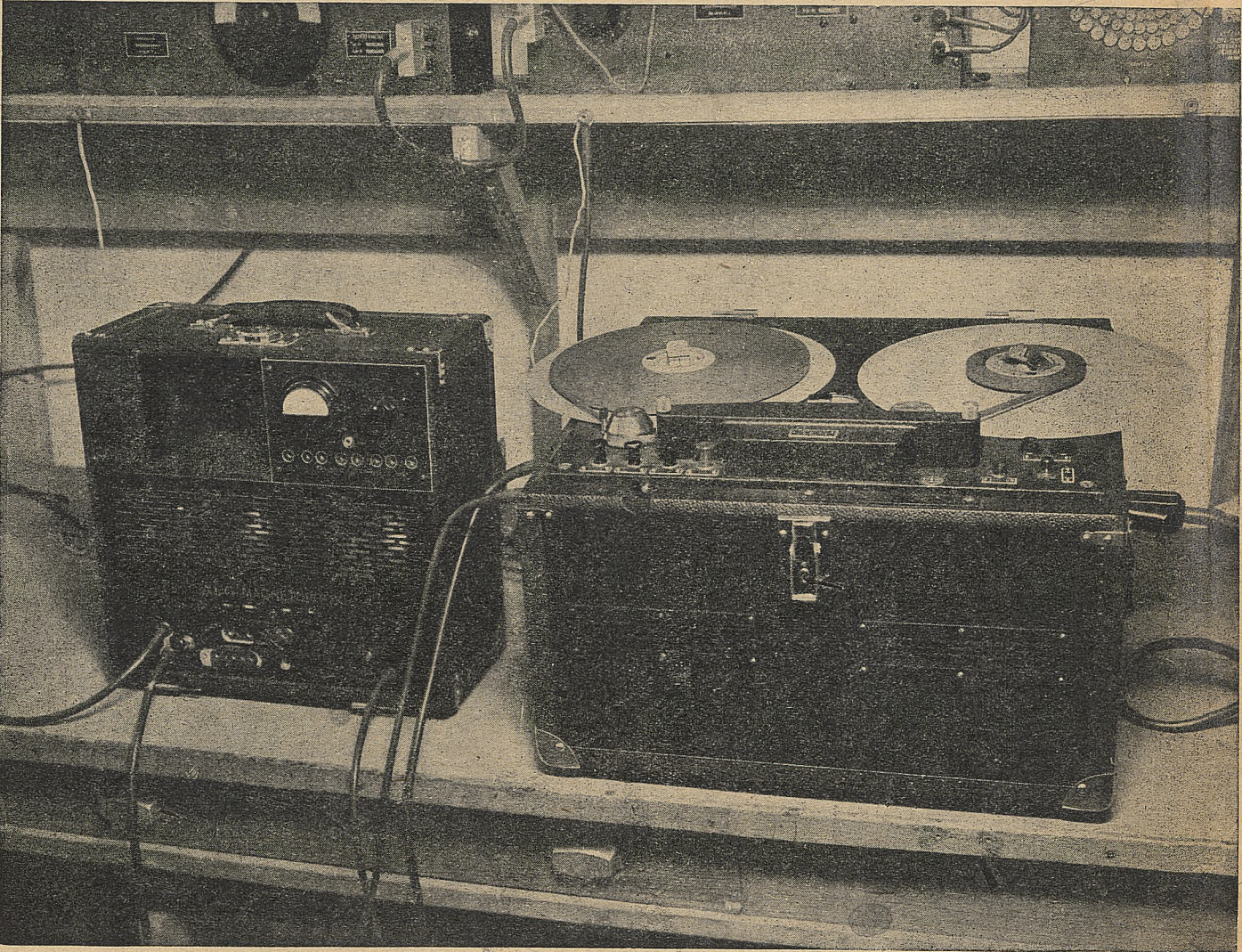
Magnetofon jest to aparat do utrwalania dźwięków a także do ich odtwarzania. Taśma magnetofonowa zrobiona jest z papieru pokrytego cienką warstwą, w której skład wchodzi bardzo drobne opłuki żelazne. Powierzchnia jej jest zupełnie gładka, jakby aksamitna, koloru rdzawego.

W czasie nagrywania taśma przesuwa się przez aparat z szybkością około 70 cm na sekundę. Elektromagnes nagrywający otrzymuje odpowiednio wzmocnione prądy idące z mikrofonu i działające stosownie do nich

z różną siłą namagnesowuje względnie rozmagnesowuje mikroskopijne opłuki znajdujące się w taśmie. Magnes odtwarzający w magnetofonie ma zadanie odwrotne. Taśma przesuwając się po głowicy magnesu odtwarzającego, powoduje wahania prądu bieżącego przez cewki elektromagnesów. Prąd ten zostaje następnie zamieniony w dźwięk.

Taśma taka może służyć długie lata aż do zupełnego podarcia. Kiedy bowiem nie ma potrzeby przechowywania danego nagrania, można ją po rozmagnesowaniu, a więc jak gdyby po skasowaniu nagranych uprzednio dźwięków, w razie potrzeby użyć ponownie.

Taśmy magnetofonowe są bardzo wygodne w użyciu. Mała szpula zawiera 10-minutową audycję, duża zaś do 30 minut. Można je odpowiednio ciąć i sklejać, tworząc w ten sposób ciekawy montaż dźwiękowy. Nagrania magnetofonowe mają też przewagę nad płytami, że przy odtwarzaniu nie wydają szmeru.

Aparat magnetofonowy nagrywający i odtwarzający dźwięk przy pomocy specjalnej taśmy.

GAZETKA RADIOWA

Nr 3

Warszawa, Listopad 1947 rok

Rok I

Radiowy Festival Muzyki Słowiańskiej

Polskie Radio zorganizowało w dniach od 8 do 16 listopada r. b. pierwszy w dziejach radiofonii Festival Radiowy Muzyki Słowiańskiej. W Festiwalu tym wzięły udział zespoły chórów i muzyczne oraz soliści Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii, Związku Radzieckiego i Polski.

Ze Związku Radzieckiego przybył do Warszawy 120-osobowy Państwowy Chór Rosyjskiej Pieśni pod dyrykcją prof. Świesznikowa, który dał koncert słowiańskich pieśni ludowych. Polskie Radio gościło także laureata pierwszego Międzynarodowego Kongresu Chopinowskiego, doskonałego pianistę radzieckiego Lwa Oborina. Znany dyrygent radziecki Konstanty Iwanow, dyrygował Orkiestrą Państwową Filharmonii Krakowskiej, która wykonała szereg kompozycji klasycznej muzyki rosyjskiej i radzieckiej. Z solistów w ramach Festiwalu wystąpiła artystka Wielkiego Teatru w Moskwie, Natalia Szpillera.

Bułgarię na Festiwalu reprezentował zespół wokarno-instrumentalny „Rosna Kitka” („Zroszony Bukiet”), dyrygent Sacha Popow oraz znany kompozytor i pianista bułgarski Pancho Wladigeroff.

Z ramienia radiofonii Jugosłowiańskiej na Festival Muzyki Słowiańskiej przybyli: jeden z czołowych dyrygentów — Milan Horwat, artystka opery belgradzkiej Anita Meze oraz chór mieszany z Belgradu pod dyrykcją Svetlika Pascana.

Z Czechosłowacji w Festiwalu brał udział zespół kameralny „Czeski Nonet”. Resztę własnego programu Radio Czechosłowackie nadało bezpośrednio z własnych studiów radiowych na wszystkich rozgłośnie polskie. Tego rodzaju transmisja była możliwa ze względu na istnienie kabla radiofonicznego łączącego studia polskie z radiostacjami czechosłowackimi.

Radiowe książki świetlicowe

Radiofonia polska, której rozbudowa techniczna nabiera ostatnio co raz większego rozmachu, dąży również systematycznie do udoskonalenia programu radiowego.

Kształtowanie takiego programu nie jest rzeczą łatwą, trzeba bowiem tak ułożyć audycje radiowe, aby wszystkich radiosłuchaczy zadowolili, a wiadomo, że „jeszcze się taki nie narodził, co by wszystkim dogodził”.

Sluchacze radia — może nie wiedząc o tym nawet — biorą jednak udział w dziele kształtowania programu, nadsyłając do Polskiego Radia listy i kartki zawierające uwagi i różnego rodzaju spostrzeżenia o usłyszanych audycjach. Rzeczona krytyka radiosłuchaczy najczęściej osiąga swój cel, powodując usunięcie usterek i niedociągnięć w programie radiowym.

Wypowiedzi pojeźdźczych słuchaczy w listach do radia oraz zbiorowe odpowiedzi na zadane pytania, czyli ankiety — stanowią i stanowiąc niezawodny sposób badania opinii.

Dlatego też Biuro Studiów i Propagandy P. R. w którym ześrodkowują się wszelkie wypowiedzi i głosy radiosłuchaczy o programie, wprowadza nowy sposób badania opinii przy pomocy tzw. RADIO-WYCH KSIĄŻEK ŚWIETLICOWYCH, oddanych do użytku gromad świetlicowych. Jest to zeszyt, zawierający około 200 stron; każda kartka tego zeszytu posiada 3 rubryki, a mianowicie: datę i godzinę słuchanej audycji, nazwę aud. i miejsce, gdzie można wpisać uwagę o usłyszanej audycji.

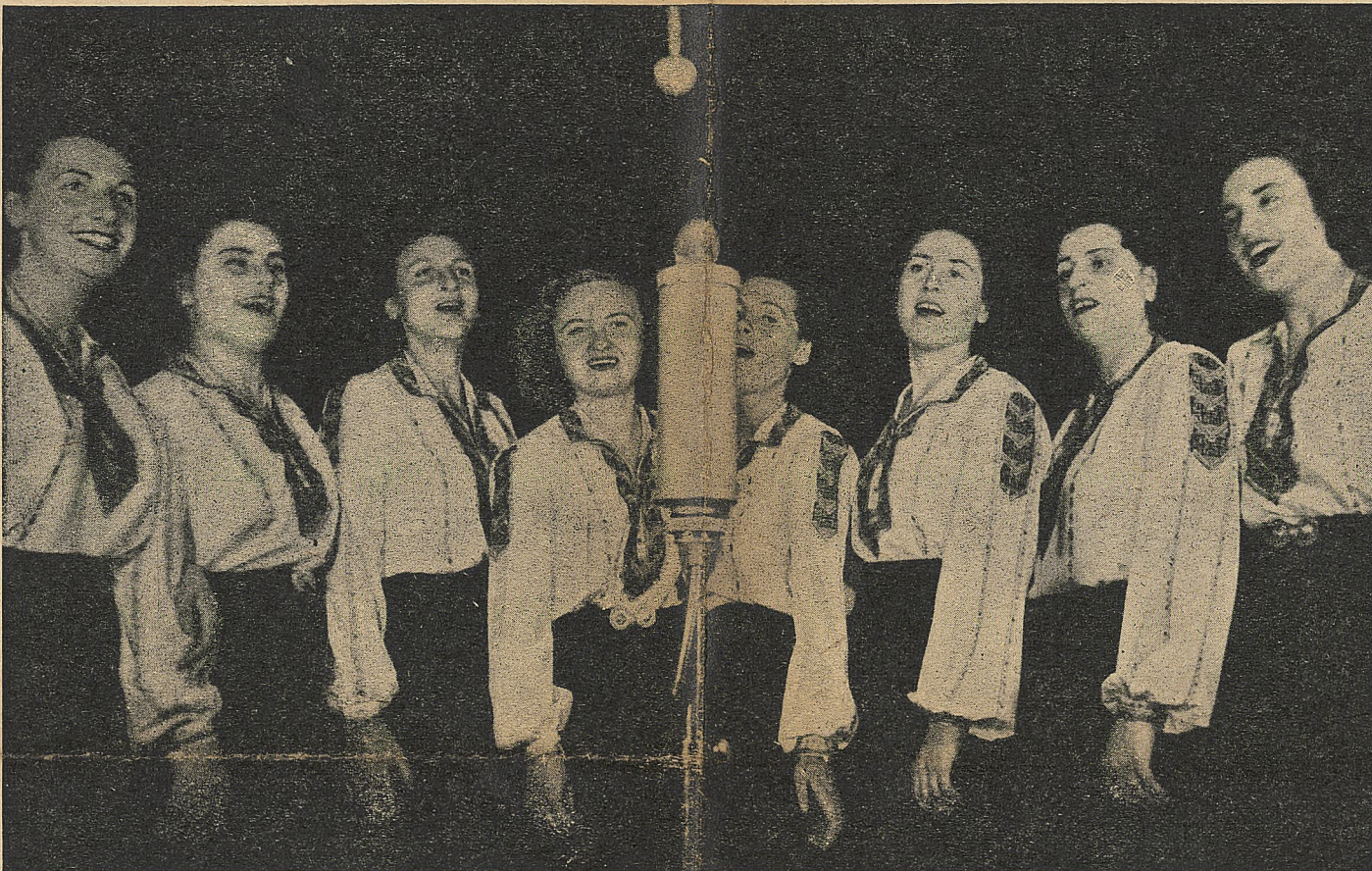
Każdy świetliczanin ma prawo wypowiedzenia się i poczynienia uwag w Rad. Książce Świetlicowej, którą opiekuje się kierownictwo świetlicy bądź też osoba prowadząca akcję radiową na danym terenie. Raz w miesiącu, wypełnione i wydarte z zeszytu kartki, kierownictwo świetlicy przesyła do centrali P. R. w Warszawie, gdzie przeprowadzane są szczegółowe badania uwag z wyciągnięciem odpowiednich wniosków.

Trzeba jeszcze zaznaczyć, że wszystkie koszty przesyłki ponosi Polskie Radio, które też dostarcza świetlicom egzemplarzy Radiowych Książek Świetlicowych.

Wszelkich wyczerpujących informacji w powyższej sprawie udziela Biuro Studiów i Propagandy Polskiego Radia w Warszawie, ul. Noakowskiego 20

Hallo, hallo świetlice w całej Polsce! Czekamy na zgłoszenia!

Polskie Radio zaprosiło do współpracy niemal wszystkie orkiestry symfoniczne w kraju, najlepsze chóry oraz najwybitniejszych solistów. W Festiwalu udział wzięły: orkiestra symfoniczna Polskiego Radia, Orkiestra Filharmonii warszawskiej, krakowskiej, katowickiej, poznańskiej, orkiestry radiowe rozgłośni warszawskiej, krakowskiej, poznańskiej, bydgoskiej oraz chór mieszany Polskiego Radia. Orkiestrami dyrygowali najlepsi dyrygenci zagraniczni i polscy. Z polskich wymienić należy m. i. Grzegorza Fitelberga, Witolda Kalę-Ro-

Chór żeński wchodzący w skład bułgarskiego zespołu wokarno-instrumentalnego „Rosna Kitka”.

Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju

S. K. R. K. jest łącznikiem pomiędzy społeczeństwem a radiem. Dzięki Komitetowi Polskie Radio otrzymuje informacje, w jakich miejscowościach ma zakładać sieć radiofoniczną i uzyskuje pomoc w transporcie sprzętu i budowie linii. Przez S. K. R. K. społeczeństwo wyraża swoje żądania w sprawie programu, nadawanego przez Polskie Radio. Ostatnio ustalono zasadę, że radiofonizowane będą przede wszystkim te ośrodki, w których powstało lokalne Koło S. K. R. K.

Spółeczny Komitet Radiofonizacji Kraju działa za pośrednictwem pełnomocników, znajdujących się na terenie każdej gminy. Blizszych wyjaśnień i informacji udziela Zarząd Główny S. K. R. K. Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8. Gazetka Ścienna zamieszczać będzie materiał, oświetlający działalność i dorobek S. K. R. K.

Głosy radiosłuchaczy

Polskie Radio otrzymuje codziennie obfitą pocztę od swych słuchaczy, nadsyłających spostrzeżenia i uwagi na temat programu radiowego.

Oto kilka wypowiedzi naszych korespondentów. Obywatelka D. K. z Piotrkowa Trybunalskiego pisze:

„Przełączając tyg. „Radio i Świat” zauważyłam wiele nowych i ciekawych audycji. Bardzo się cieszę, że w programie zimowym znów mogę słuchać interesujących audycji naukowych i pogłębiać swe słabe wiadomości. Rok temu uzyskałam małą maturę i z zaskoczona patrzę na koleżanki, które mogą dalej kształcić się, a ja chociaż przy głośniku będę uzupełniała swe wiadomości”.

(Wymieniona korespondentka ma na myśli popularno-naukowe audycje Radiowego Uniwersytetu Ludowego, które nadawane są w programie ogólnopolskim o godz. 18-ej).

Audycje P. R. nadane w dniach 1 i 2 listopada, a poświęcone zmarłym, wywołały wśród radiosłuchaczy bardzo żywy odzew.

wickiego, Władysława Ormickiego, Andrzeja Panufnika, Czesława Lewickiego i Jerzego Kołaczukowskiego. Radiosłuchacze mieli możliwość usłyszeć także koncerty kwartetu krakowskiego oraz występy dzieci krakowskich, które odpisywały i odegrały szereg utworów wszystkich narodów słowiańskich.

Prócz zespołów muzycznych w pierwszym Radiowym Festiwalu Muzyki Słowiańskiej brali także udział soliści m. i.: słynny pianista Henryk Sztompka; skrzypaczka — Eugenia Umińska; śpiewaczki: Ewa Bandrowska-Turska, Ma-

ria Drewniakówna, Aniela Szlemińska, Olga Łada, Irena Lewińska, Joanna Krysińska i inne; śpiewacy: Wiktor Brégy, Tomasz Dąbrowski, Ryszard Marrot i Jerzy Sergiusz Adamczewski. Znana piosenkarka Mira Zimińska odśpiewała przed mikrofonem Polskiego Radia piosenki dla wszystkich Słowian.

Niezależnie od 17 koncertów publicznych, które odbyły się w Warszawie, Krakowie, Katowicach i Poznaniu, Polskie Radio nadało szereg koncertów ze studia. Wszystkie Radiofonie Słowiańskie oprócz grup artystycznych nadesłały do Polskiego Radia płyty i taśmy magnetofonowe z najlepszymi nagraniami utworów muzyki narodowej. Ogółem, wliczając koncerty publiczne, Polskie Radio nadało 54 audycje. Niektóre z nich transmitowane były przez rozgłośnie państw Europy zachodniej.

W programie Radiowego Festiwalu Muzyki Słowiańskiej uwzględnione zostały nie tylko utwory muzyki poważnej, lecz także muzyka popularno-rozrywkowa. Chcąc dać radiosłuchaczom dobrą muzykę lekką, Polskie Radio zaprosiło kompozytorów do współpracy, zamawiając szereg utworów o charakterze popularno-rozrywkowym, które zostały po raz pierwszy wykonane w ramach Festiwalu.

Radiowy Festival Muzyki Słowiańskiej był pierwszą imprezą artystyczną tego rodzaju w historii radiofonii świata. Audycje Festiwalowe słuchane były przez miliony radiosłuchaczy Państw Słowiańskich i innych krajów Europejskich, zapoznając ich z twórczością muzyczną Słowian, z ich piękną muzyką i pieśnią ludową.

Osiągnięcia radiofonii przewodowej

Według nadesłanych meldunków z Dyrekcji Okręgowych Polskiego Radia, ekipy montażowe zainstalowały w ciągu miesiąca października 11.237 głośników, zradiofonizowały 116 wsi, 96 szkół i świetlic, 19 osiedli robotniczych, 5 fabryk, 3 szpitale i 40 innych obiektów.

Do placówek Polskiego Radia napływają wciąż nowe zamówienia na instalacje głośników i urządzeń zbiorowych.

CIEKAWOSTKI...

W dniu 7 października b. r. w Leningradzie została uruchomiona druga stacja telewizyjna w Związku Radzieckim. Pierwsza stacja nadawcza czynna jest w Moskwie, nadając stały program dla posiadaczy odborników telewizyjnych w okręgu moskiewskim.

Stan posiadania Ekip Transmisyjnych Polskiego Radia zwiększył się o 2 nowe wozy. Polskie Radio otrzymało ostatnio od radiofonii szwedzkiej kompletnie wyposażony wóz transmisyjny, drugi zaś został wybudowany w Centralnym Warsztacie P. R. w Warszawie. Samochody wyposażone są w specjalną aparaturę, która umożliwia dokonywanie nagrań na płyty reportaży w terenie.

Szereg przedsiębiorstw przemysłowych na Śląsku wprowadziło u siebie „Mówioną Gazetkę”. W przerwach obiadowych przed mikrofonem zainstalowanym w prowizorycznym studio fabrycznym staje jeden z robotników, który odczytuje najnowsze wiadomości lokalne i puszcza w obieg ciekawsze ploteczki z terenu pracy. Ponieważ w halach maszynowych, stołowych, świetlicy i na podwórzu zainstalowane są głośniki, pracownicy przedsiębiorstwa mogą wysłuchać własnych komunikatów lokalnych. W czasie pracy przez głośniki nadawana jest muzyka. Zradiofonizowanie terenu fabryki przyczynia się wszędzie do zwiększenia wydajności pracy, a muzyka i interesujące audycje sprawiają robotnikom wielką przyjemność.

WARTO WIEDZIEĆ:

AUDYCJA „PRZY GŁOŚNIKU”

Biuro Studiów i Propagandy utrzymuje żywy kontakt z licznymi radiosłuchaczami, którzy stale i systematycznie nadsyłają do Polskiego Radia swe uwagi o programie radiowym. Słuchacze ci, rozsiadani po całym kraju, pochodzą z różnych warstw społecznych: obok chłopów i robotników nadsyłają swe opinie urzędnicy, inżynierowie, lekarze jak również kucyki, przedstawiciele rzemiosła i ucząca się młodzież, mężczyźni i kobiety.

Grono stałych korespondentów liczy obecnie około 200 osób i stale się powiększa. Są to wypróbowani przyjaciele Radia, poświęcający sporo czasu na słuchanie programu radiowego; praca ich jest bezinteresowna, gdyż osoby te nie otrzymują, rzecz jasna, pieniężnego wynagrodzenia i nie korzystają z żadnych ułatwień jako abonenci radiowi.

Raz w miesiącu tylko odbywają się w Polskim Radiu losowania wartościowych i ciekawych książek, które Biuro Studiów i Propagandy przysyła nastę-

nie, jako upominki, korespondentom odznaczającym się najbardziej systematyczną i wytrwałą współpracą.

W dotychczasowej akcji premiowania przyznano nagrody książkowe dziesięciu osobom. Opracowuje się ponadto nowe projekty premiowania stałych korespondentów.

Obfitość i różnorodność spraw, łączących Polskie Radio z grupą owych wartościowych słuchaczy, sprawiła, iż w bieżącym programie zimowym została stworzona specjalna stała audycja p. t. „Przy głośniku”, w której omawiane są wszystkie zagadnienia interesujące stałych korespondentów, a dotyczące ich zadań w terenie.

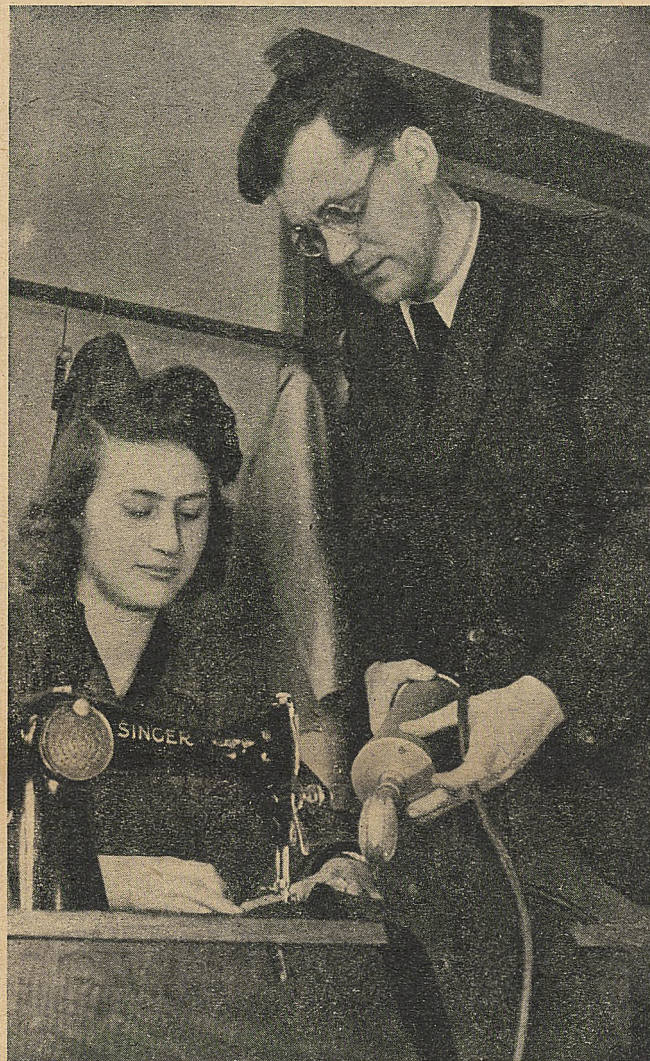
Zachęcamy wszystkich Czytelników „Gazety Radiowej” do słuchania pogadanki zatytułowanej „Przy głośniku”, a nadawanej w programie ogólnopolskim z rozgłośni warszawskiej, w każdą sobotę o godz. 21.45.

Reportaże dźwiękowe

Pod budynek szkolny podejżdza niebieski samochód, na którego bokach widnieje biały napis: „Polskie Radio”. W jego wnętrzu można przez szyby spostrzec jakiegoś zawiętego przyszytych m. i. aparat przypominający trochę adapter. To wóz transmisyjny. Pracownicy Polskiego Radia przeprowadzą transmisję z sali wykładowej, aby potem radiosłuchacze mogli wysłuchać ciekawego reportażu dźwiękowego.

Samochody transmisyjne Polskiego Radia odbywają dalekie podróże po całym kraju. Z każdego miasta, z każdej wsi przeprowadzić można reportaż, nagrywając dźwięk na płycie, przy pomocy tzw. aparatury nagrywającej.

Z wnętrza wozu radio-techniczny wyciąga kable. Sprawozdawca radiowy wyposażony w mikrofon maszeruje na miejsce, skąd przeprowadzać będzie reportaż. Technik nagrywający zajmuje miejsce przy

Sprawozdawca radiowy przeprowadza reportaż z Liceum Krawieckiego w Warszawie.

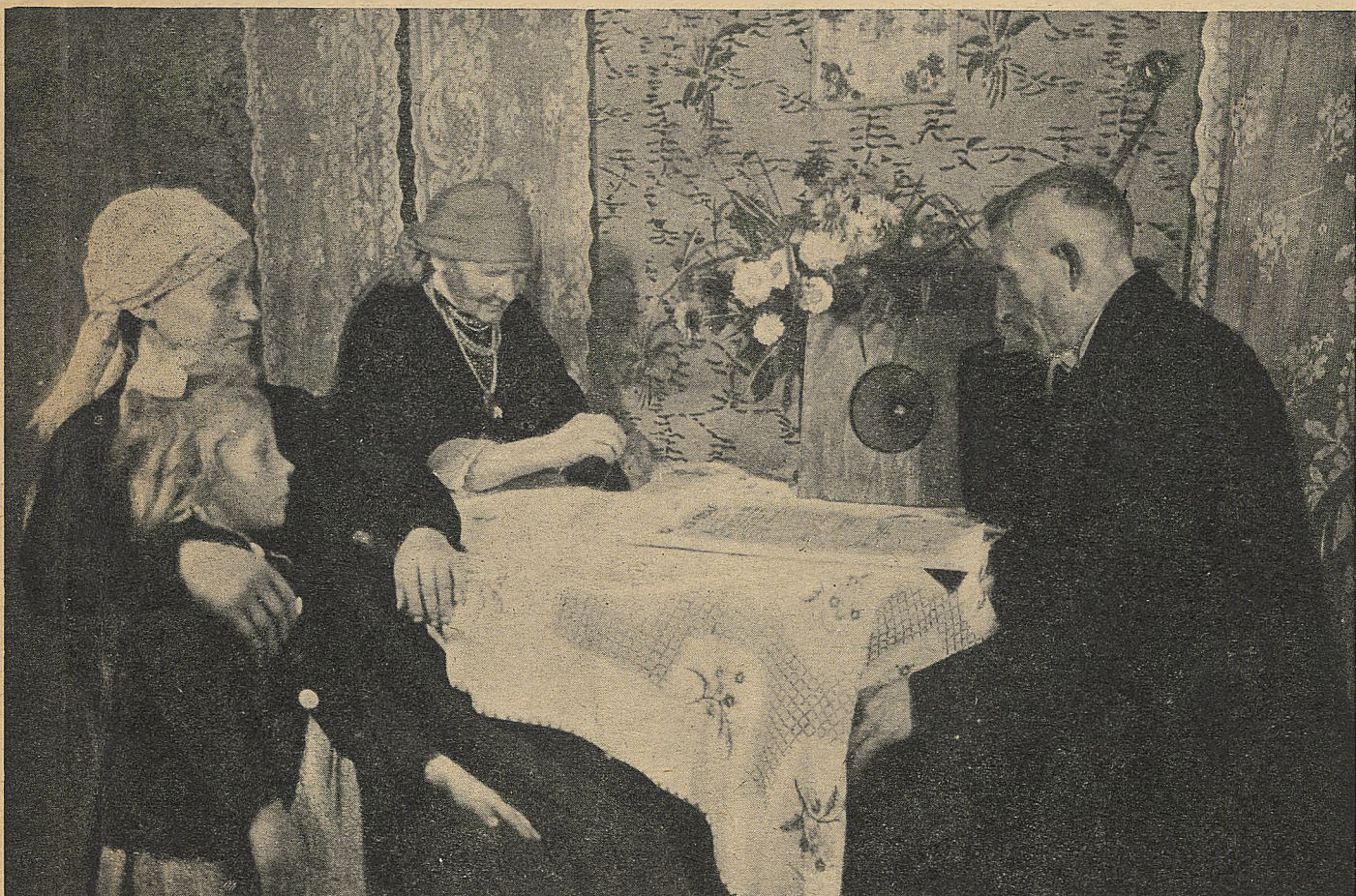
NIEDZIELA NA WSI

W niedzielę każdy z wiejskich radiosłuchaczy ma chwilę wolnego czasu, którą może przeznaczyć na słuchanie radia. Specjalne niedzielne audycje dla radiosłuchaczy wiejskich nadawane są o godz. 13.40.

Ludność poszczególnych ziem polskich ma okazję poznać metody pracy, zajęcia, rozrywki oraz rodzaje przemysłu ludowego innych regionów naszego kraju. W skład audycji wchodzi słuchowiska, montaż dźwiękowy, pogadanki społeczno-polityczne, spółdzielcze, a także odpowiedzi na listy radiosłuchaczy.

ĆWICZYMY PRZY GŁOŚNIKU

10 minut czasu, poświęconych z rana gimnastyce przyczynia się do dobrego samopoczucia i pozwala na utrzymanie pogodnego humoru przez cały dzień. Wszyscy ci, którzy wybierają się do pracy wczesnym rankiem, mają możliwość ćwiczyć pod kierunkiem mgr. Karola Hofmana, prowadzącego radiową gimnastykę poranną w takt muzyki. Nadawana jest ona w każdy dzień powszedni od godz. 6.05 do 6.15.

Niedzielne wieczory szybko mijają przy słuchaniu ciekawych audycji.

